

РЕШЕНИЕ

№ 1532

гр. София, 13.12.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 7-МИ ГРАЖДАНСКИ, в публично заседание на четиринадесети ноември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Камелия Първанова

Членове: Георги Иванов
Димитър Мирчев

при участието на секретаря Росица Й. Вьонг
като разгледа докладваното от Георги Иванов Въззивно гражданско дело № 20221000501900 по описа за 2022 година

Разгледа в съдебно заседание на 14.11.22г. /с участието на секретаря Йорданова/ въззивно гражданско дело № 1900/22г. и констатира следното:

С решение на СГС 1-18 състав от 18.04.22г. по г.д. № 9280/18г. са отхвърлени /изцяло/ искове с правно основание чл. 432 от КЗ и чл. 86 от ЗЗД на И. Х., И. И. и А. И. против ЗК „Лев инс“ АД /за сумите: по 200 000 лева за всеки от ищите – обезщетение за неимуществени вреди, следствие от ПТП-е и за законната лихва върху посочените суми – за периода след 14.09.17г./.

Със същото решение са отхвърлени /изцяло/ и искове с правно основание чл. 86 от ЗЗД във връзка с чл. 45 от ЗЗД на И. Х., И. И. и А. И. против П. П. /за сумите: по 2 000 лева за всеки от ищите – частични претенции от цели такива в размер на по 7 800 лева за всеки от ищите – законна лихва за периода 28.04.17г. – 14.09.17г. върху горните главници от по 200 000 лева/.

Решението на СГС се обжалва /изцяло/ от И. Х., И. И. и А. И..

Съображенията на страните са изложени по делото /в рамките на производствата пред СГС и САС/:

Събраните по делото /в рамките на процеса пред първоинстанционния съд/ доказателства – писмени, гласни и експертни /преценени в съвкупност, в контекста на твърденията – възраженията на страните и правилата по чл. 266 от ГПК и чл. 269, изр. 2-ро от ГПК/ удостоверяват, че:

На 28.04.17г. е настъпило ПТП-е и в резултат на същото е загинал Х. Х. /водач на МПС-во - мотоциклет; наследодател на ищите; съпруг на И. Х., баща на И. И. и А. И./.

Ищите поддържат, че виновен за инцидента е П. П. /водач на МПС-во – товарен автомобил/ и с оглед това претендират /като „увредени лица“ – по смисъла на чл. 478, ал. 2 от КЗ/ обезщетения /при условията на чл. 423 от КЗ, чл. 86 от ЗЗД и чл. 86 от ЗЗД във връзка с чл. 45 от ЗЗД/ от двамата ответници /от дружеството – в качеството му на застраховател по

з-ка „ГО“ на П. П. /наличието на такова застрахователно правоотношение между двамата ответници не е спорно в процеса, а е и надлежно удостоверено с писмени доказателства/ и от водача П. в качеството му на делинквент – причинил ПТП-е/.

Исковете по чл. 432 от КЗ и чл. 86 от ЗЗД /предявени срещу застрахователя/ са неоснователни /решението на СГС в тази част е законосъобразно/:

От една страна:

Главните иски /за неимуществени вреди/ се явяват надлежно и конкретно установени /доказани/ по размери с гласни доказателства: събраните в процеса свидетелски показания, преценени в контекста и на житейската логика /съобразно която - загубата на близък човек, на роднина винаги поражда психическо страдание/ удостоверяват еднозначно и категорично претенциите по размери.

От друга страна:

Принципно:

Отговорността на застрахователя /по чл. 432 от КЗ/ е аксесорна на /зависима от/ отговорността /по чл. 45 от ЗЗД/ на делинквента /водача на МПС-во/. С други думи: дружеството може да носи имуществена отговорност за претърпените от ищците неимуществени вреди – само, ако такава отговорност може да бъде възложена в тежест на П. П. /който се сочи от ищците да е причинил ПТП-е; да е виновен за настъпване на процесния вредоносен резултат/. В случая обаче предпоставките на чл. 45 от ЗЗД не са удостоверени надлежно по делото /и именно това обстоятелство съставлява пречка да бъде ангажирана имуществената отговорност на първия ответник/.

В тази връзка:

Събраният по делото /и преценен в съвкупност/ доказателствен материал: писмен, гласен и експертен /авто-технически и медицински експертизи; в това число и обясненията на вещите лица от съдебните заседания/ очертава механизма на ПТП-е /поведението на двамата участници в инцидента - Х. Х. и П. П./.

Изброеният доказателствен материал /преценен в съвкупност/ и механизмът на инцидента /конкретно и подробно обсъдени и възпроизведени от първоинстанционния съдия/ налагат /обосновават/ извода, че ПТП-е не е било причинено от П. П. /водач на товарен автомобил/, а се явява следствие от противоправното /по смисъла на чл. 45 от ЗЗД/ поведение на наследодателя на ищците /Х. Х./: същият /в качеството си на водач на МПС-во – мотоциклет/ е предприел изключително рискова маневра /изпреварване на общо 3 броя МПС-ва, в това число и автомобила на П. П./; изпреварването е било предприето в момент, когато две МПС-ва /движещи се след автомобила на П. П. и пред мотоциклетиста/ са намалявали скоростта си /почти до спиране/ за да осигурят възможност на водача П. да извърши спокойно маневрата си „завой наляво“ /т.е. водачите на посочените две МПС-ва на практика са сигнализирали с поведението си движещия се след тях водач Х. за наличие на фактическа пречка за осъществяване на безопасно изпреварване; въпреки това последното действие е било предприето/; маневрата е била изпълнена на участък от пътното платно, маркиран с непрекъсната линия /т.е. – при забрана за изпреварване/; последното е било извършено с превишена /над допустимата от закона/ скорост; водачът на мотоциклета е имал обективна /фактическа, физическа/ възможност да забележи наличието на пречка /предприета от водача П. маневра „ляв завой“/ за осъществяване на безопасно изпреварване, съответно имал е възможност /във всеки момент след старта на изпреварването – независимо от коя начална точка е започнало същото/ да предприеме действия за избягване на сблъсък /вещите лица очертават две възможности в тази насока: и при движение с допустимата от закона скорост – чрез спиране, и при движение с превишената скорост – чрез завръщане в дясната пътна лента след изпреварването на двата буса, находящи се зад МПС-во на водача П./.

В последната връзка: ако се възприеме поддържаната от ищците теза /че водачът Х. е започнал в по-ранен момент неправомерното изпреварване – навлизането в насрещната пътна лента/ то тогава неговата възможност /време/ за реакция би се „увеличила“ /т.е. и в тази хипотеза ПТП-е би се явило предотвратимо/. Обратно: поведението на водача П. е било правомерно /по смисъла на чл.

45 от ЗЗД/: същият е предприел /на позволено място от шосето – при прекъсната пътна маркировка/ маневра „завой наляво“; маневрата е била започната след подаване на ляв мигач и с минимална скорост; през целия период /от момента на започване на завоя, до момента на инцидента/ П. П. не е имал обективна /фактическа – физическа по смисъла на чл. 15 от НК/ възможност да забележи приближаването на мотоциклетиста /същият е възприел водача Х. едва в последния момент на изпреварването и тогава е привел в действие спирачната система на товарния автомобил – това обстоятелство се вижда на видеозаписа от камерата, разположена пред портала на завода; същото е коментирано и от вещото лице Е., съгласно обясненията му от съдебното заседание/. В хипотеза като описаната /при такъв механизъм на ПТП-е/ не може да се приеме /да се обоснове извод/ за виновно и противоправно /по смисъла на чл. 45 от ЗЗД/ поведение /действие – бездействие/ на ответника П. П. /засичане на водача Х./. Това именно обстоятелство изключва /съобразно изложената по-горе принципна постановка/ възможността да бъде ангажирана имуществената отговорност на застрахователя. Тази принципна пречка за уважаване на исковите – изключва необходимостта да бъдат преценявани двете възражения на ответника за съпричиняване /по смисъла на чл. 51, ал. 2 от ЗЗД/ на вредоносния резултат от страна на водача Х. /за пълнота на изложението в тази връзка: възраженията за липса на поставена предпазна каска и за неспособност на мотоциклетиста се опровергават изцяло от събраните в процеса – писмени и експертни доказателства/.

На последно място /макар тези обстоятелства да не могат да бъдат съобразени пряко по настоящото дело, предвид принципната законова постановка, че стойност имат само доказателства, събрани в рамките на гражданския процес по съответния процесуален ред/:

Същите изводи /за липса на противоправност и виновност в поведението на водача П./ са направени /след преценка на писмени, гласни и експертни доказателства/ и в рамките на предходно проведеното наказателно производство /приключило с прекратително постановление на Прокуратурата по чл. 243, ал. 1, т. 1 от НПК във връзка с чл. 24, ал. 1, т. 1 от НПК, потвърдено в рамките на производство пред две съдебни инстанции/.

Направените от настоящата инстанция изводи /съответно изводите на първоинстанционния съдия, на Прокуратурата и на наказателния съд/ се подкрепят /пряко или косвено/ и от показанията /съдържащи се в приложената по делото наказателна преписка/ на всички свидетели – очевидци на инцидента /в това число и Н. И. и В. В. – разпитани по настоящото дело/. Показанията на всички тези /изброени/ свидетели /в това число и на свидетеля М. А. – който ишците поддържаха да бъде разпитан в производството пред САС/ са съобразени /и коментирани/ от приетите в двете производства /наказателно и гражданско/ експертизи /общо 4 на брой с участието на различни вещи лица/. Всички вещи лица /от изброените експертизи/ коментират и спорните за ишците обстоятелства /във връзка с които са заявени конкретни възражения в рамките на двете съдебни инстанции, а и в рамките на приключилото наказателно производство/ касаещи – разположението на /и разстоянията между/ трите МПС-ва /автомобила на водача П., двата буса зад този автомобил и мотоциклета на водача Х./ както и момента, когато мотоциклетистът е навлязъл в насрещното платно /започнал е маневрата „изпреварване“/. Тези /спорни/ обстоятелства са коментирани също и в обясненията /дадени в открити съдебни заседания/ на вещите лица.

По същите съображения /предвид липсата на предпоставките по чл. 45 от ЗЗД/ се явяват неоснователни /следва да бъдат отхвърлени/ и исковите по чл. 45 от ЗЗД /заявени срещу П. П./.

С оглед изложеното: решението на СГС следва да бъде – потвърдено /изцяло/.

Предвид изхода на спора пред настоящата инстанция – в полза на застрахователя следва да бъде присъдено /при условията на основание чл. 78, ал. 8 от ГПК във връзка с чл. 37 от ЗПП и Наредбата към него/ юрисконсултско възнаграждение /за производството пред САС/.

Искане за присъждане на съдебни разноси /за производството пред САС/ не е

заявено от П. П. /не са представени и доказателства в тази връзка/.

Съдът,

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение на СГС 1-18 състав от 18.04.22г. по г.д. № 9280/18г.

ОСЪЖДА И. М. Х., И. Х. И. и А. Х. И. да платят на ЗК „Лев инс“ АД 100 лева – юрисконсултско възнаграждение /на основание чл. 78, ал. 8 от ГПК във връзка с чл. 37 от ЗПП и Наредбата към него/.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред ВКС в 1-седмичен срок от съобщаването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____